

[A. P. Hansen.]

jeg vil kalde Forbedringer. Der er f. Eks. en saadan lille Bestemmelse som den i § 21, hvorefter Sogneraadene har Ret til uden højere Myndigheds Samtykke af 2 pCt. af Aarets Skattebeløb at yde Tilskud til Foreninger og Institutioner. Det er et af de Spørgsmaal, som har givet Anledning til det største Skrivi. Hver Gang man vilde yde 10 Kr. til en eller anden godgørende Institution, skulde man udforme en Skrivelse, som skulde tilstilles Amtsraadet, og Amtskontoret skulde saa tilstille det paagældende Udvalg den, sandsynligvis til Cirkulation. Skrivelsen vandrede saa fra Medlem til Medlem i Udvalget for endelig at havne paa Amtskontoret, blive optaget paa Dagsordenen og behandlet i Amtsraads-mødet, for at der siden kunde blive tilstillet det paagældende Sogneraad Meddelelse om, at nu havde det faaet Tilladelse til at yde den Tikroneseddel til vedkommende Institution. Nu maa jeg indrømme, at ogsaa her har Praksis gjort sig gældende, i alt Fald for adskillige Amters Vedkommende, idet man meget vel har kunnet indse, at det var meningsløst Arbejde, der laa bagved, og uforholdne Omkostninger, og man har da givet Kommunerne en Fortegnelse over de Institutioner, til hvilke de indenfor et nærmere angivet Beløb maatte yde Tilskud uden at ansøge Amtsraadet om Tilladelse dertil. Det er altsaa for saa vidt allerede gennemført i Praksis, men det er naturligvis kun tilfredsstillende, at en Bestemmelse nu er indført i selve Loven.

Jeg hilser ogsaa med Tilfredshed, at der er skabt Mulighed for at yde et større Vederlag til Sogneraadformændene. Det er et Spørgsmaal, som vi tidligere har drøftet her, og som jeg har haft Lejlighed til at udtale mit og mit Partis Syn paa. Dette at betragte Sogneraadformandsstillingen som et rent Tillidshverv er man da heldigvis kommet bort fra nu; man har erkendt, at naar det Hverv skulde røgtes forsvarligt, vilde det kræve en Mands Arbejde, og en Mands Arbejde skulde ogsaa være en i hvert Fald nogenlunde anstændig Løn værd.

Det synes jo, som om man i adskillige Landkommuner har haft Brug for at kunne skyde Tidspunktet for Kommunernes Regnskabsaflæggelse ud; men naar denne Forlængelse af Fristen gennemføres, vil jeg rigtignok haabe, at man vil overholde den, at man ikke, som det nu ofte er Tilfældet, overskrider den med baade halve og hele Aar. For jo længere denne Frist bliver, jo længere man kommer ind i det nye Regnskabsaar, des vanskeligere bliver det altid

for de paagældende at hitte Rede i Regnskabet, der opstaar langt lettere Vanskeligheder. Og jeg maa sige for mit Vedkommende, at da jeg var beskæftiget med kommunal Administration, saa jeg altid en Fordel i hurtigst muligt at blive færdig med det gamle Regnskab; jeg har aldrig haft Brug for en længere Frist, jeg har aldrig overskredet den nugældende Frist for Regnskabets Indsendelse. Jeg haaber da, naar man nu faar udvidet Fristen, at man ogsaa vil overholde den, saaledes at man kan komme til at arbejde under, om jeg saa maa sige, mere redelige Vilkaar.

Jeg hilser endvidere med Tilfredshed, at der kan ydes de kommunale Revisorer Vederlag. Ikke i og for sig, fordi de bliver lønnet, men fordi jeg saa maa have Lov til at tro, at de stærkere end nu vil føle det Ansvar, der er lagt paa dem. En hel Del af os kender vel nok den almindelige Opfattelse af en sognekommunal Revision, hvorledes man nærmest betragter det som en lille Komsammen mellem de to kommunale Revisorer og Sogneraadformanden, hvor Aftensmaaltidet med L'hombren bag efter er det, der vinker, det, der betyder mest, medens man ikke tillægger selve Revisionen saa forfærdelig stor Betydning.

Det kan maaske ogsaa være udmærket, at saavel de kommunale Revisorer som Amtsraadet kan foretage uanmeldt Eftersyn. Det maa naturligvis medføre, at der bliver mere Orden og mere Plan, end Tilfældet har været mangfoldige Steder, og selv om jeg ikke er saa stor en Tilhænger af udvidet Tilsyn, vil jeg alligevel hævde, at naar man endelig skal have et Tilsyn, maa dette være saa effektivt som muligt, saa at saavel de, der skal tilses, som de, der skal foretage Tilsynet, føler, at der er et Ansvar og et Ansvar, som de ikke kan komme udenom. Men jeg vil gerne tilføje, at det er intet let Hverv. Det er ikke let at skulle foretage en uanmeldt Revision i en Sognekommune; særlig hvis der er ret store Restancelister, er det ikke let at faa det opgjort og saa til syvende og sidst se, om det hele — som det helst skulde — stemmer.

Jeg saa helst, at det sidste Punktum i § 32 udgik. Der er tidligere fra denne Plads af et konservativt Medlem udtalt, at hvor Livet kom i Strid med Lovene, var det som Regel Livet, der havde Ret, og Lovene, der havde Uret. Jeg skal i øvrigt ikke her komme nærmere ind paa dette — der er jo bebudet Udvalg, hvor der maaske kan blive Lejlighed til nærmere at drøfte det.

Jeg kan i Modsætning til det ærede 8de